

Gemeenteraad Dalfsen
Postbus 35
7720 AA DALFSEN

Uw brief/kenmerk:

Ons kenmerk:

Inlichtingen bij:
J. Leegwater
j.leegwater@dalfsen.nl

Doorkiesnummer:
(0529) 48 82 30

Onderwerp:
Onderzoeksonderwerpen 2015 rekenkamercommissie

Datum:
19 februari 2015

Geachte raad,

Bijgaand bieden wij u het onderzoeksprogramma 2015-2016 aan. In dit onderzoeksprogramma wordt u geïnformeerd over de onderzoeken die de rekenkamercommissie de komende periode wil uitvoeren. Naast de onderzoeksvragen treft u ook de planning in het onderzoeksprogramma aan.

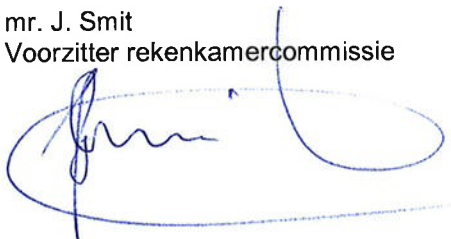
Het betreft de volgende onderzoeken:

- Samenwerking en democratisch gehalte
- Inhuur van derden
- Subsidies

De onderwerpen Samenwerking en democratisch gehalte en Inhuur zullen als eerste uitgevoerd worden dit jaar, waarbij het streven is om het eerste onderzoek voor de zomervakantie af te ronden.

Mede namens de leden van de rekenkamercommissie,
met vriendelijke groet,

mr. J. Smit
Voorzitter rekenkamercommissie

Rekenkamercommissie Dalfsen

Onderzoeksprogramma 2015 – 2016

Voorwoord

Aan de gemeenteraad van Dalfsen

Met genoegen bied ik u namens de Rekenkamercommissie het onderzoeksprogramma voor de periode 2015 - 2016 aan. Het onderzoeksprogramma geeft aan welke onderzoeken de Rekenkamercommissie in deze periode wil laten uitvoeren.

Bij de totstandkoming van het plan hebben wij goed geluisterd naar de behoeften die bij uw raad bestaan. Naast de behoefte hebben wij ook gekeken of het mogelijk is om de onderzoeksopdrachten concreet te maken en of er een concreet normenkader opgesteld kan worden, waaraan de “Dalfser situatie” kan worden getoetst. Onder het motto “waarom zelf iets bedenken, als er al voorbeelden worden aangeboden” hebben wij gebruik gemaakt van de bibliotheek op de website van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies (Dalfsen is lid van deze vereniging). Op basis van gevonden goede voorbeelden op deze website denken wij dat voor twee onderwerpen een goede onderzoeksopdracht en een goed normenkader zijn op te stellen. Voor het derde onderwerp zijn een paar rapporten van beperkte deelonderzoeken gevonden, maar dat was voor de commissie nog niet voldoende. Voor dit onderzoek zijn vervolgens in andere publicaties goede aanknopingspunten gevonden.

Alle genoemde onderzoeken kunnen niet in 2015 worden uitgevoerd. Enerzijds omdat dit de spankracht van de commissie te boven gaat. Anderzijds is het jaarbudget van de commissie niet voldoende om drie onderzoeken te verrichten.

Het is natuurlijk mogelijk, dat er door actuele ontwikkelingen of nieuwe inzichten in de loop van het jaar andere onderwerpen voor onderzoek opkomen, onderwerpen waar op dat moment meer behoefte aan is. Om dat te beoordelen, is het wenselijk dat er in oktober/november 2015 weer een overleg is van het presidium en de voorzitter van de Rekenkamercommissie. Op basis van dat overleg zullen wij dit onderzoeksprogramma aan het eind van het jaar evalueren en actualiseren.

Met vriendelijke groet,

Mr. J. Smit,
voorzitter

11 februari 2015

Inhoudsopgave

1. Onderwerpen aangedragen door het presidium / de raad	4
2. Onderwerpselectie	5
3. Onderzoeksonderwerpen 2015-2016	6
3a. Samenwerking en democratisch gehalte	6
3b. Inhuur van personeel en adviseurs	6
3c. Effectiviteit en monitoring van subsidies	7
3d. Planning van de onderzoeken	7
4. Budget en uitgaven	8

1. Onderwerpen aangedragen door het presidium / de raad

De raad van de gemeente Dalfsen heeft op 23 juni 2014 de leden van de Rekenkamercommissie benoemd.

Op grond van artikel 6, lid 4 van de Verordening rekenkamercommissie gemeente Dalfsen heeft de raad de bevoegdheid om onderwerpen aan te dragen via een shortlist. Ter uitvoering van die bepaling heeft het presidium van de raad van Dalfsen na de zomervakantie een lijst opgesteld met de onderwerpen, die door raadsfracties zijn genoemd als onderwerpen die voor onderzoek door de Rekenkamercommissie in aanmerking komen.

Deze lijst is op 10 november 2014 besproken door het presidium van de raad van Dalfsen en de voorzitter van de Rekenkamercommissie. Op de lijst stonden tien onderwerpen:

- Kulturhus (evaluatie realisatie als input voor nieuw te ontwikkelen)
- Inhuur van derden (adviseurs)
- Samenwerking en democratisch gehalte
- Veiligheidsrisico's bij evenementen (n.a.v. Haaksbergen)
- Handhaving: inzet en effect
- Bestedingen leerlingenvervoer (reden vervoer, kosten per gezin, eigen bijdrage, bestemmingen)
- Effectiviteit en monitoring subsidies
- Effectiviteit hulp energietransitie
- Toetsing groenste gemeente aan externe maatstaven
- Kwaliteit beleidsplannen (objectiever beoordeling i.p.v. kleurcoderingen P&C documenten)

Bij de bespreking van deze onderwerpen werd een aantal opmerkingen gemaakt:

- Bij "Kwaliteit beleidsplannen" werd door een van de leden van het presidium, die tevens voorzitter is van de P&C-commissie, gezegd dat dit een onderwerp is waarmee de P&C-commissie aan de slag gaat. Om geen dubbel werk te doen, is dit onderwerp van de lijst geschrapt;
- Bij "Kulturhus" werd opgemerkt dat het juist niet gekozen zou moeten worden, omdat "we er nu middenin zitten" en dat het beter zou zijn om dit over een aantal jaren te doen;
- Bij "Inhuur" is de opmerking gemaakt, dat het hierbij interessant kan zijn om ook te kijken naar de verhouding tussen het vaste personeel en de flexibele schil en naar de verschillende categorieën voor inhuur (ziekte, vervanging, piek-inhuur etc);
- Bij "Handhaving": het is wellicht interessanter om dit over een jaar te doen in verband met de omvorming naar de netwerk-RUD.

Eén van de criteria van de Rekenkamercommissie (Rkc) is, dat zij graag onderzoek doet naar onderwerpen waar behoefte aan is. Door het opnemen op de "longlist" is de behoefte in ieder geval gebleken. De voorzitter van de Rkc heeft vervolgens gevraagd of het presidium uit deze lijst de drie onderwerpen wil aangeven, die zij het belangrijkste vindt. De uitkomst daarvan was, dat het onderwerp "samenwerking en democratisch gehalte" voor het presidium de hoogste prioriteit heeft, gevolgd door "inhuur van derden (adviseurs)", "Kulturhus" en "Effectiviteit en monitoring subsidies".

2. Onderwerpselectie

Op 27 november 2014 en 15 januari 2015 heeft de Rekenkamercommissie zich een oordeel gevormd over de mogelijkheden om een kwalitatief goed en zinvol onderzoek te doen naar de vier onderwerpen die voor het presidium de hoogste prioriteit hebben. Naast de al gebleken behoefte is ook zo veel mogelijk rekening gehouden met de richtinggevende criteria, die in artikel 6, lid 3 van de Verordening rekenkamercommissie Dalfsen zijn opgenomen. Die criteria zijn:

- a. het onderwerp moet op effectiviteit van beleid en/of efficiency van de uitvoering en/of de rechtmatigheid daarvan kunnen worden getoetst;
- b. het onderwerp moet bestuurlijk relevant zijn, waarbij het maatschappelijk effect zwaar weegt;
- c. het gemeentebestuur moet van de uitkomsten kunnen leren;
- d. de betrokkenheid van het gemeentebestuur bij het onderwerp dient substantieel en aanwijsbaar te zijn;
- e. het onderwerp dient betrekking te hebben op een (deels) afgerond beleidsterrein, waarbij de relatie met de doelen en gewenste resultaten uit de toekomstvisie en het meerjarenprogramma gelegd kan worden.

Zoals al in het voorwoord is aangegeven, is ook onderzocht of het mogelijk is om de onderzoeksopdrachten concreet te maken en of er een concreet normenkader opgesteld kan worden, waaraan de gang van zaken kan worden getoetst. Op basis van diverse onderzoeken die elders al hebben plaatsgevonden, denken wij dat dat het geval is. Die voorbeelden hebben wij vooral gevonden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRK; <http://www.nvrr.nl/bibliotheek> onderdeel rekenkamerrapporten).

Voor het onderwerp “samenwerking en democratisch gehalte”, dat door het presidium als het belangrijkste is aangemerkt zijn enkele rapporten gevonden, die naar de mening van de commissie nog onvoldoende het probleem dat bij de raad leeft, weergaven. Voor dit onderzoek zijn vervolgens ook in andere publicaties goede aanknopingspunten gevonden.

Bij twee onderwerpen is er tijdsdruk.

Volgens de planning wordt in december 2015 de beleidsnota verbonden partijen in de gemeenteraad behandeld. Het onderwerp “samenwerking en democratisch gehalte” heeft betrekking op een deel van de “verbonden partijen”. Om van nut te zijn voor de beleidsnota en voor de bespreking in de raad, moet een onderzoek over “samenwerking en democratisch gehalte” voor de zomervakantie in concept gereed zijn.

Bij het onderzoek “Kulturhus” moeten de reeds gerealiseerde projecten worden geëvalueerd. De uitkomsten moeten worden gebruikt als input voor nieuwe voorstellen ten aanzien van een Kulturhus. De planvorming voor een Kulturhus in Nieuwleusen vindt al plaats en de organisatie is al bezig met een beleidsnotitie voor de gemeenteraad. Waarschijnlijk is dat proces tegen de zomervakantie al ver gevorderd. Een rapport van een onderzoek naar gerealiseerde projecten komt waarschijnlijk te laat om nog input te kunnen geven voor dat traject. De Rekenkamercommissie heeft daarom besloten dit onderzoek niet uit te voeren. Wel vindt de commissie het zinvol om te evalueren of met de realisering van Kulturhusen de beoogde doelen zijn bereikt. Dit kan een onderwerp zijn voor een onderzoek in 2017.

3. Onderzoeksonderwerpen 2015-2016

Op basis van de criteria in de verordening en het bovenstaande hebben wij voor uitvoering in de jaren 2015 en 2016 de volgende onderwerpen geselecteerd:

1. Samenwerking en democratisch gehalte
2. Inhuur van personeel en adviseurs
3. Effectiviteit en monitoring van subsidies

De geselecteerde onderwerpen lichten wij kort toe.

3a. Samenwerking en democratisch gehalte

De gemeente Dalfsen neemt deel aan diverse formele samenwerkingsverbanden. Een overzicht van de samenwerkingsverbanden is opgenomen in de gemeentebegroting 2015-2018, paragraaf verbonden partijen. Het onderzoek richt zich met name op verbanden met een bestuurlijk accent. Er worden slechts vier “partijen” genoemd, waarbij sprake is van een bestuurlijk belang. Daaronder zijn twee werkvoorzieningsschappen (Larcom en WEZO). Voor deze werkvoorzieningsschappen is de bestuurlijke betrokkenheid gering, dan wel loopt de bestuurlijke betrokkenheid binnenkort af. De Rekenkamercommissie heeft daarom besloten deze twee niet mee te nemen in het onderzoek.

De Rekenkamercommissie wil de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) in IJsselland betrekken in het onderzoek. De RUD voert voor de gemeenten belangrijke taken op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit.

Het onderzoek heeft dus betrekking op de volgende samenwerkingsverbanden:

- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio IJsselland;
- Gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland;
- Bestuursovereenkomst netwerk RUD IJsselland.

Er zijn veel invalshoeken om het “democratisch gehalte” te bepalen. Het onderzoek richt zich op de wijze waarop de gemeenteraad van Dalfsen invloed heeft respectievelijk zou moeten hebben op de besluitvorming van deze samenwerkingsverbanden.

3b. Inhuur van personeel en adviseurs

Op de shortlist van de raad staat “inhuur van derden (adviseurs)”. In het overleg van het presidium met de voorzitter van de Rekenkamercommissie is opgemerkt, dat het hierbij interessant kan zijn om ook te kijken naar de verhouding tussen het vaste personeel en de flexibele schil en naar de verschillende categorieën voor inhuur (ziekte, vervanging, piekinhuur etc). Dit neemt de commissie mee in haar onderzoek. Als basis wordt genomen de inhuur in de jaren 2013 en 2014.

Het onderzoek richt zich op:

- de omvang van de inhuur van personeel resp. adviseurs (algemene dienst en Grondbedrijf);
- de reden voor inhuur (1. binnen de formatie: 1a. vervanging ad interim, 1b. onvervulbaar; 2. buiten de formatie: 2a. piekdruk, 2b. specialistische kennis);
- de verhouding tussen het vaste personeel en de flexibele schil (indien cijfers daarover beschikbaar zijn ook een vergelijking met andere gemeenten ten aanzien van de omvang van de flexibele schil);

- de effectiviteit van de inhuur:
 - zijn er duidelijke afspraken gemaakt ten aanzien van het te behalen resultaat?
 - is er sprake van een vaste prijs of van een vergoeding per uur?
 - wat wordt in het geval van een vergoeding per uur gedaan als het resultaat niet goed is en het werk opnieuw gedaan moet worden?
- de rechtmatigheid: wordt de inhuur ten laste van het daarvoor toegekend budget in de jaarbegroting dan wel van een wijziging van dat toegekende budget gebracht?

3c. Effectiviteit en monitoring van subsidies

Het subsidieregister bevat voor 2013 ca. 140 toegekende subsidies. De bedragen lopen uiteen van € 96,36 tot € 600.478. De commissie wil het onderzoek richten op waarderingssubsidies groter dan € 10.000 en exploitatiesubsidies groter dan € 80.000. De Rekenkamercommissie begint met een onderzoek naar procedurele zaken:

- Wat is de procedure voor het beoordelen van aanvragen?
- Wie beslist over de aanvragen?
- Wat vraagt de gemeente van de instellingen/verenigingen? Zijn er doelen omschreven?
- Wordt er verantwoording over de behaalde doelen afgelegd en zo ja, hoe?

Afhankelijk van de uitkomsten van dit eerste gedeelte kan nader onderzoek worden gedaan naar de effectiviteit van subsidies.

3d. Indicatieve planning

Samenwerking en democratisch gehalte

Start met opstellen onderzoeksvragen	eind januari 2015
Start offerteaanvraag voor uitvoering onderzoek	eind februari 2015
Besluitvorming op offertes en opdrachtverlening	eind maart 2015
Start onderzoek	begin april 2015
Bespreking 1 ^e concept-rapport Rkc met uitvoerder onderzoek	periode 21 t/m 29 mei 2015
Start ambtelijk hoor- en wederhoor	aansluitend
Reactie op opmerkingen ambtelijk horen / evt. 2 ^e concept-rapport	uiterlijk 9 juni 2015
Beoordeling door Rkc	uiterlijk 18 juni 2015
Start bestuurlijk hoor- en wederhoor	23 juni 2015
Einddatum reactie college van burgemeester en wethouders	eind augustus 2015
Aanbieding definitief rapport aan raad en college	z.s.m. daarna

Als er voldoende budget is:

Inhuur van personeel en adviseurs

Start met opstellen onderzoeksvragen	medio maart 2015
Start offerteaanvraag voor uitvoering onderzoek	medio april 2015
Besluitvorming op offertes en opdrachtverlening	medio mei 2015
Start onderzoek	1 juni 2015
Bespreking concept-rapport Rkc met uitvoerder onderzoek	medio september 2015
Start ambtelijk hoor- en wederhoor	aansluitend
Reactie op opmerkingen ambtelijk horen / evt. 2 ^e concept-rapport	uiterlijk 3 oktober 2015
Beoordeling door Rkc	periode 8 t/m 15 oktober
Start bestuurlijk hoor- en wederhoor	20 oktober 2015
Einddatum reactie college van burgemeester en wethouders	12 november 2015
Aanbieding definitief rapport aan raad en college	z.s.m. daarna

Als er voldoende budget is:

Effectiviteit en monitoring subsidies

Start met opstellen onderzoeksvragen

medio september 2015

4. Budget en uitgaven

2013

Het beschikbare budget voor de Rekenkamercommissie Dalfsen bedroeg in 2013 € 6.000. De gemeenteraad heeft ook een bedrag van € 13.000 beschikbaar gesteld voor het onderzoek naar de grondexploitaties. Later is besloten, dit onderzoek bij de Rekenkamercommissie te beleggen.

De kosten van het onderzoek grondexploitaties waren als volgt:

- Onderzoekskosten in 2013	€ 10.260	
- Kosten voorzitter in 2013	€ 1.677 +	
Ten laste van het beschikbare krediet	€ 11.937	
- Kosten voorzitter 1 ^e kwartaal 2014	€ 839 +	(t.l.v. budget Rkc 2014)
Totale kosten van dit onderzoek	€ 12.776	
	=====	

2014

Het beschikbare budget voor de Rekenkamercommissie Dalfsen is in 2014 structureel verhoogd naar € 13.000.

In het eerste kwartaal van 2014 is het onderzoek grondexploitaties afgewikkeld. De kosten daarvan bedroegen € 839.

Na de verkiezingen voor de gemeenteraad, de collegevorming, de benoeming van de (deels vernieuwde) Rekenkamercommissie en het ontvangen van de shortlist met onderwerpen aangedragen door de raad, is in het 4e kwartaal 2014 begonnen met de onderzoeken die in dit onderzoeksprogramma staan vermeld. In het 4e kwartaal betreft het alléén kosten voor de voorzitter ad € 1.159.

Zowel de kosten van het 1e als van het 4e kwartaal 2014 zijn ten laste van het budget van de Rekenkamercommissie 2014 gebracht. In totaal is in 2014 € 1.998 uitgegeven. Van het budget 2014 is dus € 11.002 overgebleven. Dit onderdeel levert dus een batig resultaat van € 11.000 ten behoeve van het saldo van de jaarrekening 2014.

2015

Het beschikbare budget voor 2015 is € 13.000.